

ŽELJKO HOLJEVAC

O USTOLIČENJU BISKUPA MIRKA OŽEGOVIĆA U SENJU 1834. GODINE

Željko Holjevac
Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar"
HR 10000 Zagreb

UDK: 262.12 Ožegović, M.
Prethodno priopćenje
Ur.: 2003-11-17

Autor ukratko prikazuje svečano ustoličenje biskupa Mirka Ožegovića Barlabićevečkog u Senju 31. kolovoza 1834. U prilogu donosi i jednu pjesmu sastavljenu u Karlovcu u prigodi njegova uvođenja u službu biskupa Senjske i modruške ili krbavske biskupije.

Među poznatijim i značajnijim osobama kojima je tijekom proteklih stoljeća bilo povjeravano obnašanje časne dužnosti biskupa sjedinjene Senjske i modruške ili krbavske biskupije posebno mjesto zauzima bez ikakve sumnje Mirko Ožegović Barlabićevečki, senjsko-modruški biskup od 1833. do 1869. Biskup Ožegović nije samo osoba koja je svojim predanim radom na biskupskoj stolici uveliko zadužila grad Senj nego je i osoba koja je igrala značajnu ulogu u hrvatskoj društvenoj i političkoj stvarnosti tijekom prve polovice 19. stoljeća. U Senju je obnovio staru gimnaziju, sagradio biskupski dvor, osnovao glazbeno društvo i utemeljio učenički zavod, poznati "Ožegovićianum".¹ Na širem planu isticao se prepoznatljivim djelovanjem u duhu hrvatskoga narodnoga preporoda. Surađivao je s Ljudevitom Gajem i drugim hrvatskim preporoditeljima. Kao dostojan učenik zagrebačkog biskupa Maksimilijana Vrhovca (1787. – 1827.), Ožegović se na zasjedanjima

¹ M. BOGOVIĆ, 1990, 251-253.

Ugarskog sabora u Požunu (danas Bratislava) i u drugim prigodama odlučno opirao tadašnjim pokušajima nametanja mađarskoga jezika i mađarske prevlasti, nepokolebljivo braneći municipalna prava Kraljevina Dalmacije, Hrvatske i Slavonije u sklopu ugarskih Zemalja krune sv. Stjepana, odnosno Habsburške Monarhije.

Sl. 1. Portret senjskog biskupa Mirka Ožegovića koji se danas čuva u Sakralnoj baštini Senj, snimio Darko Nekić

Između 1832. i 1848. Mirko Ožegović je napisao i objavio nekoliko povijesnih rasprava na latinskom jeziku, u kojima je osporavao neutemeljene tvrdnje nekih mađarskih pisaca o tome kako su njihove granice nekoć dopirale do Save i kako se oni u doba kralja Kolomana nisu nagodili s Hrvatima, nego su ih pokorili.² Zapaženo je bilo i njegovo djelovanje u Hrvatskom saboru, na čija je zasjedanja kao crkveni dostojanstvenik bio pozivan banskim pismima. Pri svečanom ustoličenju hrvatskog bana Josipa Jelačića burne godine 1848. Ožegović je služio staroslavensku misu u crkvi sv. Marka u Zagrebu, a u senjskoj katedrali održao je iste godine vrlo promišljen govor o slobodi, bratstvu i jednakosti. Bio je prvi hrvatski biskup koji je već tada uveo narodni jezik u svoju pisarnicu. Godine 1859. izdao je u Zagrebu *Ritual ili obrednik biskupija senjske i modruške* na hrvatskom jeziku. Njegov možda najpoznatiji učenik bio je kanonik i povjesničar Franjo Rački, ugledan hrvatski kulturni i javni djelatnik druge polovice 19. stoljeća. Jednom riječju, Ožegović je već za svoga života bio poznat i priznat. Vidljivo je to i iz činjenice da su ga kao zasluznog pojedinca znatno više prepoznivali i poštivali njegovi suvremenici nego kasniji naraštaji. U trosveščanom *Albumu zasluznih Hrvata XIX. stoljeća*, koji je izašao u Zagrebu na samom kraju 19. stoljeća u redakciji Milana Grlovića, našao je svoje mjesto i biskup Ožegović.³

O Mirku Ožegoviću pisalo se više za njegova života nego kasnije, premda se ne bi moglo reći da ga se u raznim prigodama nije na različite načine spominjalo.⁴ Unatoč svemu tome, o njegovu životu i radu gotovo da i nema cjelovitije studije, iako bi se na temelju iscrpnih biografija i druge inače

² Radi se napose o sljedećim tiskanim naslovima (navedenim skraćeno, kronološkim slijedom): *Animadversiones historico-criticae unius e Croatis...* (Posonii, 1832); *Succinta sensa unius e Croatis...* (Zagabriae, 1839); *Responsa ad vastum illud...* (Zagabriae, 1847); *Succinctae animadversiones unius e Croatis...* (Posonii, 1848).

³ M. GRLOVIĆ (ur.), 1898, s. p.

⁴ Prije nego prijeđemo na samu temu, osvrnimo se malo na neke osnovne biografske podatke o Ožegoviću do njegova uvođenja u službu biskupa Senjske i modruške ili krbavske biskupije. Mirko Ožegović, s plemičkim pridjevkom Barlabavečki (prema mjestu Barlabavevcu u križevačkom kraju, izvornoj postojbini Ožegovića), rodio se 30. rujna 1775. u mjestu Vinarcu u križevačkom kraju u staroj plemenitaškoj obitelji koja je hrvatskom narodu podarila više zasluznih sinova. Jedan od njih bio je i poznati Metel Ožegović, inače Mirkov nećak. Gimnaziju je Mirko polazio u Križevcima. U Zagrebu je studirao pravo, a zatim i bogosloviju. Za svećenika ga je 3. svibnja 1801. zaredio zagrebački biskup Vrhovac. Kratko vrijeme službovao je kao kapelan u Konjščini, a zatim je više godina župnikovao u Bisagu. Godine 1815. imenovan je zagrebačkim kanonikom. Dvije godine kasnije povjerena mu je dužnost ravnatelja zagrebačkoga plemičkog konvikta. Godine 1826. Mirko Ožegović je postao proravnatelj Kraljevske akademije u Zagrebu i nadzornik škola u Hrvatskoj i Slavoniji. Tri godine kasnije imenovan je članom Suda sedmorice u Pešti.

posvuda rasute građe mogla napisati pristojna monografija. U ovom radu usredotočili smo se ukratko samo na Ožegovićevo svečano biskupsko ustoličenje u Senju u kolovozu 1834. Nije, doduše, sasvim nepoznato kako je to izgledalo, jer su već neki njegovi biografi u 19. stoljeću štošta o tome pribilježili.⁵ Odlučili smo ipak malo pobliže osvijetliti Ožegovićevo biskupsko ustoličenje, oslanjajući se pritom ne samo na navedene prikaze nego i na još neka vrela koja smo u međuvremenu uspjeli prikupiti. Pritom u prvom redu imamo na umu opis ustoličenja u listu *Agramer politische Zeitung*, nastupni govor biskupa Ožegovića u senjskoj katedrali i jednu prigodnu karlovačku pjesmu koju donosimo u prilogu ovome radu.

Kad je 6. svibnja 1833. godine umro senjsko-modruški biskup Ivan Krstitelj Ježić (1789. – 1833.), postavilo se pitanje njegova nasljednika. U Beču su tada zaključili da bi najpogodnija osoba za to mjesto bio upravo Mirko Ožegović. Time su vrhovi Monarhije vjerojatno htjeli isključiti mogućnost da on eventualno dođe u uži izbor za mnogo utjecajnije mjesto zagrebačkoga biskupa, jer se njegovo javno oponiranje mađarskim prvacima u to vrijeme sigurno mnogima nije svidjalo. Već 13. prosinca 1833. imenovao je car Franjo I. (1792. – 1835.) Mirka Ožegovića senjsko-modruškim biskupom. Papa Grgur XVI. (1831. – 1846.) potvrđio je to imenovanje 23. lipnja 1834. Za biskupa ga je u Požunu 17. kolovoza iste godine zaredio kaločki nadbiskup Petar Klobušicki, jer je Senjska i modruška ili krbavska biskupija u to vrijeme bila u sklopu Kaločke metropolije.⁶ Slijedio je Ožegovićev povratak u Zagreb i njegov put u Senj, gdje je krajem kolovoza 1834. godine svečano ustoličen za dijecezanskoga biskupa.

Uredivši tekuće poslove i oprostivši se od prijatelja i poznanika, Mirko Ožegović je oko podne 27. kolovoza 1834. krenuo iz Zagreba u Senj. Pratila su ga dvojica predstavnika senjskoga kaptola (Parac i Crnogorčević) i dvojica predstavnika modruškoga kaptola (Mrzljak i Mudrovčić), koji su došli po njega u Zagreb i izručili mu ljubazne pozdrave. Pratio ga je i njegov brat Stjepan, kraljevinski prabilježnik, zajedno s još nekoliko članova i štićenika obitelji Ožegović. Do izlaska iz Zagreba s njim su bila i dvojica zagrebačkih kanonika, Mihić i Koritić, s kojima se Mirko kao sa svojim osobitim prijateljima na Savskome mostu izljubio i oprostio. U svim mjestima kroz koja je prošao na putu od Zagreba preko Jastrebarskog do Karlovca, Ožegović je bio izvrsno primljen. U Draganiću su ga na dvojim kolima dočekali i pozdravili izaslanici karlovačkoga gradskog magistrata, a u Karlovcu ga je prigodnim govorom na latinskom jeziku pozdravio gradski sudac. Pjesnici su mu darovali svoje tiskane pjesme i pohvale,

⁵ I. KOSTRENČIĆ, 1869, 14-15; Z. NIEMČIĆ, 1865, 38-40.

⁶ M. BOGOVIĆ, 1990, 249-251.

a u karlovačkom stanu posjetio ga je i pravoslavni episkop. Nakon zajedničke večere s gostima i uzvanicima Ožegović je prenočio u Karlovcu.⁷

Sutradan, 28. kolovoza 1834., Mirko Ožegović je nastavio dalje prema Senju. Kad je u Generalskom Stolu stupio na tlo Senjske i modruške ili krbavske biskupije, njegovo se putovanje pretvorilo u pravo narodno slavlje. Kao cijenjenu i dragu osobu posvuda su ga veselo pozdravljali brojni svećenici, svjetovni dužnosnici i mnogi okupljeni ljudi, a u svim mjestima kroz koja je prolazio, pratila ga je zvonjava crkvenih zvona. Ispred njegove kočije jahalo je 12 krajišnika. Mnogo godina kasnije, kad je biskup Ožegović već bio mrtav, kazao je senjski kanonik i vjeroučitelj Ivan Ilaušek o njegovu putu do Senja sljedeće: "Putovanje njegovo u mjesto svoga novoga djelovanja naličilo je slavlju. Po svih mjestih njegove biskupije dočekivali su ga s najvećom sjajnošću svećenici, svetska poglavarnstva i vas puk radujući se dolazku svoga pastira, kojega je pretekao glas o njegovoj ljubezljivosti i dobroti, o stalnu značaju i plemenitu srđcu. Milo oko i blago lice pokojnikovo potvrđilo je svakomu ono, o čemu se glas raznio po cijeloj domovini. Grad Senj dočeka svoga biskupa onakovim slavljem, kakvim se dočekuju samo cesari i kralji, niti je bilo zaludu dočekivanje i nadanje, jerbo je u njem dobio svoga otca".⁸

Budući da je Mirko Ožegović stigao u Senj tek sljedećeg dana, 29. kolovoza 1834., morao je po izmaku prethodnoga dana još jednom negdje prenoći. Na žalost, ne znamo gdje je to točno moglo biti, jer u gradivu koje smo iskoristili kao podlogu za ovaj rad, to nije navedeno. Međutim, sigurno je da je to moralno biti u nekom mjestu na Jozefinskoj cesti Karlovac – Senj, kojom se kretala njegova kočija, vjerojatno negdje nadomak Velike Kapele. Kod sv. Križa u Senjskoj drazi 29. kolovoza 1834. dočekali su ga predstavnici vojničkih i građanskih vlasti. Uz gruvanje mužara i radosne poklike velikog broja ljudi Ožegović je 29. kolovoza 1834. godine oko pola četiri poslije podne svečano uveden u Senj. Još iste večeri priredio je u Senju za goste i uzvanike svečanu večeru, a zatim je otišao na počinak.⁹

Sljedećeg dana, 30. kolovoza 1834., novi je biskup pomno razgledao senjsku katedralu, sjemenište i cijeli grad. Odmorivši se od puta i razgledavanja, priredio je opet gozbu za svoje goste i uzvanike. Navečer je cijeli Senj bio sjajno rasvijetljen, a mnogi Senjani, čim se smračilo, šetali su i podvikivali oko njegova dvora do iza ponoći.¹⁰ Svečano biskupsko ustoličenje bilo je određeno za sljedeći dan.

⁷ I. KOSTRENČIĆ, 1869, 14; Z. NIEMČIĆ, 1865, 38.

⁸ I. ILAУŠEK, 1869, 20.

⁹ I. KOSTRENČIĆ, 1869, 14; Z. NIEMČIĆ, 1865, 38.

¹⁰ I. KOSTRENČIĆ, 1869, 14; Z. NIEMČIĆ, 1865, 38.

Sl. 2. Bista biskupa Ožegovića iz senjske katedrale, snimio Darko Nekić

U ranu zoru 31. kolovoza 1834. godine gruvanje većeg broja mužara u Senju navijestilo je početak svečanog ustoličenja biskupa Ožegovića, dok je pred njegovim dvorom i po senjskim ulicama svirala glazba Otočke pukovnije, u čijem je sastavu Senj tada bio. Oko osam sati ujutro izašao je novi biskup iz svoga dvora pokraj senjske katedrale i odvezao se u Klemenčićevu kuću izvan grada. Ondje je primio predstavnike građanskih i vojničkih vlasti, a zatim se opet vratio u grad.¹¹

Na svečano urešenim gradskim vratima s prigodnim latinskim natpisom dočekali su ga tada kanonici i svećenici. Kanonik Jerolim (Jerko) Franić pozdravio je biskupa lijepim govorom. Ožegović mu je kratko odgovorio. Ujedno je svima zahvalio na iskazanim počastima. Zatim je uzeo plašt i

¹¹ *Agramer politische Zeitung*, 75/IX, Zagreb, 20. 9. 1834.

biskupsku mitru i zaputio se u katedralu, praćen velikim brojem ljudi u svečanoj povorci. Smjenjivale su se pjesme i glazbeni brojevi, a djevojčice su cvijećem posipavale put kojim je biskup prolazio. Ušavši u katedralu, Ožegović je kleknuo na mjestu koje je za tu svrhu bilo posebno uređeno. Kad su bile izmoljene uobičajene molitve i otpjevane predviđene pjesme, biskup je u katedrali sjeo na svoju stolicu.¹²

Nakon što je bila službeno pročitana carska diploma i papinska bula o biskupskom imenovanju, Mirko Ožegović je održao nastupni govor na latinskom jeziku, koji je iste godine tiskan u Rijeci kao knjižica od 20 stranica.¹³ Govor je bio prilagođen duhu vremena i crkvenim prilikama. Obraćajući se posebice kleru svoje biskupije, novi je biskup rekao sljedeće: "Posebno pak vas, Časna Braćo, koji ste u Majci Crkvi poglaviti i Biskupskoj Stolici najbliže postavljeni pomagači, snagom Boga Spasitelja našega molim da me u upravljanju i djelima ustrajno podupirete molitvama, svečanim pjesmama i napjevima, beskrvnom Žrtvom, a također i savjetom. Meni naime priklanjaju dušu i upravlju nagnuće u dobru nadu oni vaši koji su mi početkom ove godine s punim pouzdanjem i ljubavlju dali pismo u kojemu izraziše pripravnost da me spoje s obavljanjem molitve za ono najpobožnije što vaše duše u Božjoj Crkvi i u Vjeri žarko žele. Tražili su djelo koje u teškom obnašanju bremenite službe na čudesan način oplemenjuje snage kao i to da moja malenkost, ne dvoumeći se nimalo, podržana vašim žarom, pojedinačnom razboritošću, riječima kao i djelom te skrbništvom, koliko dopuštaju ljudske mogućnosti, korača punom ustrajnošću".¹⁴

Nakon održanoga govora biskup Ožegović je zazvao Duha Svetoga i odslužio sv. misu. Na kraju je bila pročitana dozvola za otpust. Kad je završio

¹² I. KOSTRENČIĆ, 1869, 14; Z. NIEMČIĆ, 1865, 39.

¹³ Puni naslov glasi: *Dictio quam illustrissimus ac reverendissimus dominus Emericus Osegovich de Barlabassevecz episcopus segniensis et modrussiensis seu corbaviensis ad concionem habituit, cum regimen ecclesiae sua 31. Augusti Anno Domini 1834. capasseret*, Flumine [1834]. Knjižica se čuva u Zbirci rijetkosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod signaturom: R II F-8-233.

¹⁴ Isto, 9. Autorov prijevod. Citirani odlomak u izvorniku glasi: "Praeprimis autem vos Venerabiles Fratres! quos Matter Ecclesia primarios, proximosque Cathedrae Episcopalis constituit adjutores, in viscerimus Dei Salvatoris nostri oro, ut me assiduis precibus, hymnis et canticis, incruento Sacrificio, consilio item, re, et opera adjuvetis. Animum enim mihi addunt, et nutantem in bonam spem erigunt vestrae illae, quas cum exordio anni hujus fiducia et amore plenas ad me dedistis, litterae, quibus nempe pro piissimo, quo animi vestri in Ecclesiam Dei, et in Religionem flagrant, studio gravi regiminis onere requisitam promisistis opem, mirum in modum confortant vires, ac debilitatem meam, nihil dubitans eam fervore vestro, singulari prudentia, votis, ac studio, sedulaque, quantum humanitus fieri potest, assiduitate abundantiter suffultum iri".

obred u katedrali, biskup je bio otpraćen u svoj dvor, i to u povorci u kojoj su mu iskazivane brojne počasti. Na svečanom objedu u biskupskom dvoru okupilo se čak 170 osoba. Padale su zdravice u čast vladara i cijele vladarske kuće, kao i one u čast novoga biskupa, čula se melodija pjesme "Bože čuvaj Franju cara" (*Gott erhalte Franz den Kaiser*), pucalo se i radosno klicalo. Svakom pripadniku pješačke pukovnije baruna Mayera u senjskoj posadi, od narednika naniže, podijeljeno je u toj prigodi oko pola kilograma govedine i nešto manje od litre vina. Na trgu ispred sjemeništa postavljen je veliki stol za kojim je šest senjskih trgovaca posluživalo puk. Mnogi obični Senjani mogli su tom prilikom dovoljno jesti i piti, a ponekom siromahu biskup je čak udijelio i novčani dar. Navečer je na obali, gdje se okupilo vrlo mnogo ljudi, upriličen veličanstven vatromet. Čuli su se povici na talijanskom jeziku: "Živio naš biskup!", "Živio presvjetli biskup!", "Živio Mirko Ožegović!", "Živio naš otac Ožegović!" itd.¹⁵ Činilo se da veselju i zabavi neće biti kraja.

Idućeg dana, 1. rujna 1834., biskup Mirko Ožegović postavio je opet veliki stol za objed. Navečer je za senjsko građanstvo priređen ples na kojem se okupilo više od 200 pozvanih ljudi, dok je na trgu ispred sjemeništa ponovljen briljantni vatromet. Lijepa svečanost bila je 2. rujna 1834. i u Novom Vinodolskom, kamo je biskup doveo svoje prijatelje i znance iz Zagreba, a Novljani su i njega i njegove goste radosno dočekali. Nepotpisani izvjestitelj lista *Agramer politische Zeitung* završio je prikaz senjskoga slavlja ovim riječima: "I tako je završilo slavlje biskupskoga ustoličenja u Senju, čija svečanost mora ostati znamenitom za sjaj tamošnje crkve. Ono je posebnu vrijednost steklo i time što su i mladi i stari, bogati i siromašni, primili milog nadpastira s neograničenom radošću i dubokim strahopštovanjem, a davatelja i čuvara svakoga dobra stali najusrdnije zazivati da ga na njihovu sreću i dobro njihovih duša tijekom mnogih godina uzdrži u dobrom zdravlju i očuva od svake životne nezgode".¹⁶

S obzirom na to da su informacije u to vrijeme razmjerno dosta sporo pristizale iz pojedinih dijelova zemlje, Zagrepčani su opis ustoličenja biskupa

¹⁵ *Agramer politische Zeitung*, 75/IX, Zagreb, 20. 9. 1834. Povici na talijanskom jeziku: "Eviva il nostro Vescovo! Eviva Illustrissimo Vescovo! Eviva Emericus Osegovich! Eviva il nostro Padre Osegovich!".

¹⁶ Isto. Autorov prijevod. Citirani dio u izvorniku glasi: "Und so schloß sich die bischöfl. Installationsfeierlichkeit in Zengg, welche Festivität für dessen Kirchsprengel stets merkwürdig bleiben muß, besondern Werth aber erhielt selbe noch dadurch, daß sowohl Junge und Alte, Reiche und Arme, mit unbegrenzter Freude und tiefer Ehrfurcht den theuern Oberhirten empfingen, und den Geber und Erhalter alles Guten, innigst anflehten, daß er ihnen denselben zu ihrem Glück und Seelenwohl, in dauerhafter Gesundheit und steter Lebensuntrübheit, durch viele Jahre lassen möge".

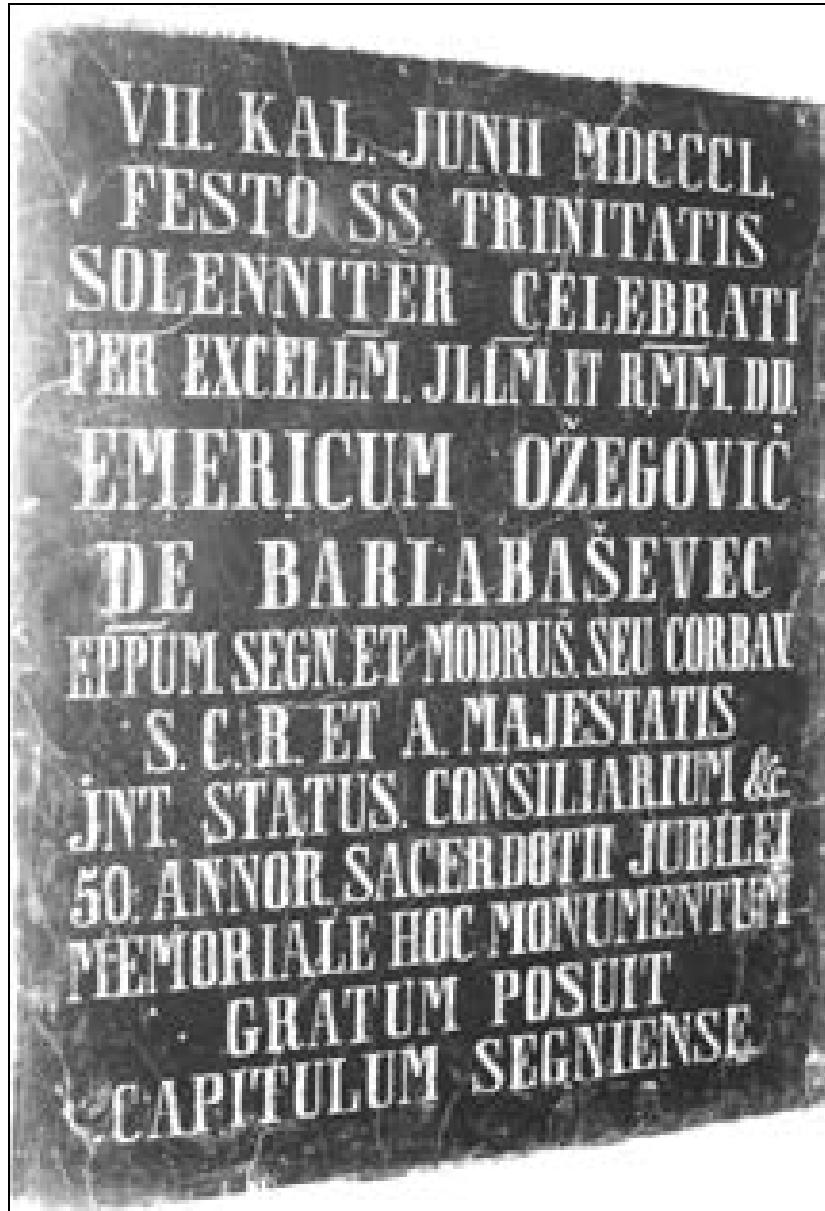
Mirka Ožegovića u Senju u listu *Agramer politische Zeitung* mogli čitati tek 20. rujna 1834., što će reći otprilike dvadesetak dana nakon što se ono dogodilo. Povodom toga ustoličenja u Karlovcu je bila objavljena posebna pohvala biskupu Ožegoviću na latinskom jeziku.¹⁷ Među ostalim, u njoj se probranim riječima naglašava i to kako je njegovim uzdignućem na biskupsku stolicu u Senju ostvarena "naša dugo vremena u duši skrivena čežnja".¹⁸ No, to još nije bilo sve. Karlovački gradski vijećnik Mirko Lopašić dao je u povodu ustoličenja biskupa Ožegovića tiskati poseban letak s pjesmom na hrvatskom jeziku,¹⁹ koju objavljujemo u prilogu.

Tako je Mirko Ožegović, ovjenčan slavom, započeo svoju pastirsku službu kao biskup sjedinjene Senjske i modruške i krbavske biskupije. Biskupovao je punih 35 godina. Za to vrijeme ostavio je neizbrisiv trag u životu sredine u kojoj je djelovao. Povodom njegove zlatne mise 26. svibnja 1850. poklonio mu je grad Senj lijepu spomenicu. U senjskoj katedrali postavljena je odlukom tamošnjega kaptola prigodna ploča koja se i sada ondje nalazi. Senjske gospode su pak sašile za svoga biskupa lijepu misnicu, koja se danas čuva u Sakralnoj baštini u Senju. Car Franjo Josip I. (1848. – 1916.) imenovao je biskupa Ožegovića 1849. svojim tajnim državnim savjetnikom. Tri godine poslije odlikovan je Leopoldovim križem. Godine 1858. podijeljen mu je barunski naslov. S crkvene strane imenovan je papinskim prelatom s naslovom rimskoga grofa. Bio je i počasni predsjednik "Družtva afrikanskoga" te član "više obće koristnih zavodah". Biskup Mirko Ožegović umro je u Senju 8. siječnja 1869. u dubokoj starosti od nepune 94 godine. Pokopan je u katakombama pod svetištem senjske katedrale. Njegov sprovod bio je veleban. Kao što su ga 35 godina ranije dostoјno dočekali kao svoga novoga biskupa, jednako tako dostoјno Senjani su ga ispratili i na njegovo posljednje počivalište.

¹⁷ Puni naslov glasi: *Plausus Carolostadiensium super illustrissimi ac reverendissimi domini Emerici Osegovich de Barlabassevecz ecclesiarum segniensis, et modrussiensis seu corbaviensis episcopi dioecesani pro capessendo hoc throno Segniam procedentis Carolostadii XXVII. augusti MDCCCXXXIV apparitione.* Tiskovina se čuva u Zbirci rijetkosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod signaturom: R II F-8°-575.

¹⁸ Isto, 4. Autorov prijevod. Citirani dio rečenice u izvorniku glasi: "...diuturnum nostrum in pectore latens desiderium..."

¹⁹ Puni naslov glasi: Pisma visoko plemenito rodyenomu Gospodinu Gospodinu Imbrihu Osegovich od Barlabassevecz slavne Bishkupie Senyzko-Modrusko-Krbavske milostivo imenovanomu Biskopu aldrovana u Karlovcu za dan Nyegovog upelyavanya u Senju 31. kolovoza 1834. Letak se čuva u Zbirci rijetkosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod signaturom: R II C-2°-5.

Sl. 3. Natpis iz senjske katedrale kojeg je u čast biskupa Ožegovića godine 1850.
dao izraditi Senjski kaptol, snimio Darko Nekić

Prilog

PISMA
VISOKO PLEMENITO RODYENOMU
Gospodinu Gospodinu
IMBRIHU OSEGOVICH
OD
BARLABASSEVECZ
Slavne Bishkupie Senyzko-Modrusko-Korbavske
milostivo imenovanomu
BISKOPU
Aldovana
u Karlovcu za dan Nyegovog upelyavanya u Senyu 31. Kolovoza
1834.

*Veselise Gnyzdo Sokolovo
Seny ti Grade Lika y Korbavo
Arsi Misto od Starine znano
Med Harvati pervo uvik zvano.*

*Nut u Tebi sileni Junaki
Radyajuse u Svitu poznati
Veselise y sva Domovina
Kad dobishmo Otachbine Sina*

*Za pastira pervog Poglavaru
Senya Grada u shto pod nyeg zpada
Slavnog IMBRU Vridnog Domoroca
OSEGOVICH od BARLABASSEVCA
Prekripostnog starinom Plemicha
Prelyublyenog Harvatskoga Kincha
Koga lyubi CAR y Domovina
Kaxem vama ovo jest Istina*

*Po Miloshchi dobrote Cesara
FRANCA pervog milog Gospodara
Premoxnoga CARA od Austrie
Y Velikog Kraltya Ungarie*

*Komu Slava Dika velikome
Svih Narodov Ocu pridobrome
On Narode lyubi prez pristanka
Vesela nam ah Harvati Majka*

*Bog ga xivi z-milom Drugaricom
CAROLINOM nashom Cesaricom
Bog poxivi y mladoga Kralya
Sve presvitlo Pleme od Cesara*

*Srichan y Ti z-starinom plemiche
IMBRO Slavni Otachbine Kinche
Arsi Dika svih kripostih Venac
Lyubavi Tve naj nebude konac*

*To xelyimo tak dolnyi, kak gorni
Otachbine Sinovi nedvojni
Seny ti Grade Lika y Kerbava
Plemenita Harvacka Derxava*

*Bog Ti dao IMBRU uxivati
Snyim veselya svega dochekati
IMBRO hoche Tebe vik lyubiti
A Ti virna Cherko nyegva biti
Vashe Slave y lyubavi prave,
Domovine Izvishanye Vere
Nikad Konca naj nebude danka
Vesela nam ah Harvati Majka.*

Imbri Loppashich,
rechenog Varasha Vèchniku, i Domorodcu.

Izvori

Agramer politische Zeitung, 75/IX, [Agram], Samstag, den 20. September 1834.

Dictio quam illustrissimus ac reverendissimus dominus Emericus Osegovich de Barlabassevecz episcopus segniensis et modrussiensis seu corbaviensis ad concionem habuit, cum regimen ecclesiae suae 31. Augusti Anno Domini 1834. capesset, Flumine [1834], Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Zbirka rijetkosti, signatura: R II F-8-233.

Pisma visoko plemenito rodyenomu Gospodinu Gospodinu Imbrihu Osegovich od Barlabassevecz slavne Bishkupie Senyzko-Modrusko-Korbavske milostivo imenovanomu Biskopu aldovana u Karlovcu za dan Nyegovog upelyavanya u Senyu 31. kolovoza 1834., Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Zbirka rijetkosti, signatura: R II C-2°-5.

Plausus Carolostadiensium super illustrissimi ac reverendissimi domini Emerici Osegovich de Barlabassevecz ecclesiarum segniensis, et modrussiensis seu corbaviensis episcopi dioecesani pro capessendo hoc throno Segniam procedentis Carolostadii XXVII. augusti MDCCXXXIV apparitione, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Zbirka rijetkosti, signatura: R II F-8°-575

Literatura

Mile BOGOVIĆ, Biskup Mirko Ožegović, *Senjski zbornik*, 17, Senj, 1990, 249-260.

Milan GRLOVIĆ (ur.), *Album zaslužnih Hrvata XIX. stoljeća*, sv. 2, Zagreb, 1898.

Ivan ILAUŠEK, "Govor što ga je prilikom svetčanih zadušnicah za preuzvišenoga, presvjetloga i prečastnoga gospodina Mirka bar. Ožegovića Barlaševačkoga, biskupa senjskoga i modruškoga ili krbavskoga, njegova cesarsko-kraljevskoga apostolskoga veličanstva državnoga tajnoga savjetnika, njegove svetosti otca pape prelata, rimskoga grofa, leopoldova reda komandera, afrikanskoga društva začastnoga predsjednika, 19godišnjega jubilarnoga svećenika obdržavanih 4. ožujka, od strane c. kr. gimnazije izrekao Ivan Ilaušek, začastni kanonik kapitula stolne crkve senjske, učitelj vjere i propovjednik gimnazialni", *Programm des k. k. Ober-Gymnasiums zu Zengg, veröffentlicht am Schlusse des Schuljahres 1868-9*, Agram, 1869, 3-27.

Ivan KOSTRENČIĆ, *Uspomena na Mirka bar. Ožegovića Barlaševačkoga biskupa senjskoga i modruškoga ili krbavskoga*, Beč, 1869.

Zdravko NIEMČIĆ, *Životopis preuzv. i prečast. gospodina baruna Mirka Ožegovića Barlaševačkoga*, Zagreb, 1865.

**ABOUT BISHOP MIRKO OŽEGOVIĆ'S INAUGURATION
IN SENJ IN 1834**

Summary

The author briefly presents the inauguration of Bishop Mirko Ožegović Barlabaševički in Senj on 31st of August 1834. He uses some available descriptions written in Croatian from some of Ožegović's biographers from the 19th century, the description of the inauguration in the *Agramer Politische Zeitung* newspaper published in German, the bishop's presentation speech in Senj cathedral in Latin and one praise written in Latin for this occasion in Karlovac. In addition he has published one poem in Croatian, which was also written in Karlovac for Ožegović's inauguration into the bishop's service into the Senj and Modruš or Krbava diocese.

Mirko Ožegović was not only a person who gave a lot to Senj with his dedicated work for 35 years as a bishop, he was also had an important role within Croatian society and its political scene in the first half of 19th century. He followed the ideas of Croatian national revival, and was a great benefactor and initiator of many charitable activities. He was greatly appreciated and respected even during his life. His inauguration in Senj in August 1834 was a grand ceremony. The citizens of Senj accepted him with exceptional enthusiasm. The celebration took place over some days. When bishop Ožegović died at the beginning of 1869 they gave him a respectable funeral wake to his last resting place among the catacombs below the sanctuary of Senj cathedral.

ZUR INSTALATION DES BISCHOFS MIRKO OŽEGOVIĆ IN SENJ 1834

Zusammenfassung

Der Autor dieses Artikels beschreibt in kurzen Zügen die Einführung des Bischofs Ožegović in Senj, am 31. August 1834. Er stützt sich auf verfügbare in kroatischer Sprache geschriebene Darstellungen aus dem Feder der Biographen des Mirko Ožegović aus dem 19. Jahrhundert: Beschreibung der Instalation in der Zeitschrift *Agramer politische Zeitung* in deutscher Sprache, eintretende Rede des Bischofs in lateinischer Sprache und ein anlässlich seiner Instalation zusammengesetztes, in Karlovac geschriebenes Lob. In der Beilage veröffentlicht er ein Lied in kroatischer Sprache, das ebenfalls in Karlovac, anlässlich der Einführung Ožegović's ins Amt des Bischofs des Senjer und Modrušer Bistums zusammengesetzt wurde.

Mirko Ožegović war nicht nur eine Person die mit ihrer ergebenen 35-jährigen Arbeit die Stadt Senj zu Dank verpflichtete, sondern auch eine Person die bedeutende Rolle in kroatischer gesellschaftlicher und politischer Wirklichkeit der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts spielte. Er war ideologischer Anhänger der kroatischen nationalen Wiedergeburt, großer Wohltäter und Anreger vieler Tätigkeiten zu allgemeinem Wohl. Schon bei seiner Lebzeiten war er anerkannt und geehrt.

Die Instalation des Mirko Ožegović in Senj Ende August 1834 war sehr feierlich. Die Senjer empfingen ihn mit großer Begeisterung, und die Festlichkeit dauerte einige Tage. Als Bischof Ožegović Anfangs 1869 im Greisenalter starb, wurde er zum letzten Ruheplatz in den Katakomben unter dem Heiligtum der Senjer Kathedrale hingeleitet.